

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Херсонський державний університет
Освітня програма	24225 Філологія (романські мови та літератури (переклад включно)), перша - іспанська
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

23.12.2020 р.

Справа № 1164/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Ігор Лиман – головуєчий,
Шабанова Юлія Олександрівна,
Снитко Олена Степанівна,
Серебрянська Ірина Миколаївна,
Попович Василь Михайлович,
Півненко Володимир Юрійович,
Олена Сминтина,
Олена Колесник,
Олена Александрова,
Мойсієнко Віктор Михайлович,
Луцак Світлана Миколаївна,
Єсипенко Надія Григорівна,
Дейнеко Іван Андрійович,
Гуз Анатолій Михайлович,
Виткалов Сергій Володимирович,

за участі запрошених осіб:

Керівник ЗВО - Співаковський Олександр Володимирович, Гарант - Ткаченко Людмила – представник ЗВО, розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Херсонський державний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24225
Назва ОП	Філологія (романські мови та літератури (переклад включно)), перша - іспанська
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.051 романські мови та літератури (переклад включно), перша - іспанська
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 15, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП «Філологія (романські мови та літератури (переклад включно)), перша – іспанська» має чітко сформульовані цілі, які полягають у підготовці фахівців, здатних проводити дослідження у галузі іспанської філології, здійснювати інновації у викладацькій діяльності, що характеризується багатогранністю умов і вимог, пов'язаних із аналізом, творенням (зокрема перекладом) та оцінюванням текстів різних жанрів та стилів, організацією успішної комунікації різними мовами.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Відповідно до доказів, наданих гарантом ОП, обговорення цілей та програмних результатів навчання в межах ОП із залученням здобувачів освіти та фахівців відбувалось двічі. Проте у звіті ЕГ зазначено, залучення стейкхолдерів (зокрема, роботодавців) до планування ОП не набуло системності й переважно є неформалізованим. Онлайн зустріч ЕГ з фокус-групою випускників також засвідчила, що чітких механізмів залучення даної групи стейкхолдерів у ЗВО також не зафіксовано. ЗВО систематично проводить опитування здобувачів відповідно до Порядку опитування здобувачів щодо якості освіти та освітнього процесу у ХДУ. Водночас, запитання анкети стосуються радше якості проведення занять та не передбачають вдосконалення ОП загалом.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Опитування ЕГ фокус-груп здобувачів, викладачів, випускників та роботодавців підтверджують, що цілі ОП та програмні результати навчання враховують тенденції розвитку спеціальності та ринку праці. Викладачами вивчається досвід викладання на аналогічних ОП як українських ЗВО (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київський національний лінгвістичний університет), так і іспанських і аргентинських університетів.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОПП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України № 871 від 20.06.2019 р.). ОПП дозволяє досягати результатів навчання, визначених чинним Стандартом. Проте недоліком ОП є часткова забезпеченість ЗК 8 («Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій») нормативним ОК 4 «Методика викладання фахових дисциплін у закладі вищої освіти» (ОП 2019 і 2020 р.).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг освітньої програми становить 90 кредитів ЄКТС та корелює із обсягом кредитів, зазначеним у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти складає 67,5 кредитів ЄКТС (75% від загального обсягу ОП). Обсяг вибіркового компонента ОП складає відповідно 22,5 кредити ЄКТС (25% від загального обсягу ОП).

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП має таку структуру: освітні компоненти за семестрами і роками навчання розміщені у логічному взаємозв'язку. Наявні компоненти загальної підготовки, професійної підготовки та вибіркового компонента, які сприяють поглибленню та розширенню знань здобувачів ОП. Освітні компоненти, теоретична та практична підготовка студентів логічно взаємозумовлені та підпорядковані загальній меті ОП.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП зорієнтований на предметну область спеціальності 035 Філологія. Цілі навчання за ОП корелюють із предметною областю, зазначеною в Стандарті спеціальності 035 Філологія та є суголосними із загальними очікуваннями професійної (філологічної) спільноти.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Аналіз ОП, навчального плану, а також опитування ЕГ фокус-групи здобувачів та НПП засвідчують, що ОП реалізує формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів шляхом вибору ними дисциплін обсягом 25% від загального обсягу ОП, що відповідає Закону України «Про вищу освіту» (п. 15 ч.1 статті 62). Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентовано внутрішніми документами ЗВО. Проте представлені на офіційному веб-сайті силабуси не повною мірою відповідають переліку вибіркового компонента ОП 2019 та 2020 років. Перелік вибіркового компонента потребує вдосконалення: не варто включати в парний перелік дисципліни, що за назвою і змістом майже тотожні, наприклад, в ОП за 2020 р. - Дисципліна вільного вибору студента 3 – для підсилення фахових компетенцій філолога та поглиблення знань і умінь аналізувати іншомовну художню літературу мовою оригіналу, критичного лінгвістичного аналізу таких текстів та їхня інтерпретація: Лінгвоконцептологія в художньому ракурсі. Лінгвокогнітивні та лінгвосеміотичні особливості дискурсу. Дисципліна вільного вибору студента 4 – для підсилення фахових компетенцій філолога та поглиблення знань другої іноземної мови, умінь спілкуватися та навичок професійної комунікації обраною мовою: Загальна теорія другої іноземної мови. Теорія і практика другої іноземної мови. Дисципліна вільного вибору студента 5 – для підсилення фахових компетенцій філолога та поглиблення знань і умінь утілювати наукові знання у практичну площину, сприяння розвитку раціонального і творчого мислення: Методологія та організація лінгвістичних досліджень. Теоретико-методичні засади роботи з науковим текстом.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП містить 24 кредити ЄКТС для практичної підготовки здобувачів, яка є обов'язковим компонентом ОПП: асистентська практика (ОК 11), (18 кредитів) та переддипломна (ОК 12), (6 кредитів). Варто було б розглянути можливість для здобувачів проходити перекладацьку практику, що сприяло б якісній практичній підготовці майбутнього перекладача та гарантувало б виконання ФК-12 (здатність здійснювати ефективну професійну діяльність як одноосібно, так і в команді; перекладати у двосторонньому режимі різнопланові тексти в усній (переклад з аркуша, послідовний переклад) та письмовій (повний, реферативний і анотований переклад) формах практичної підготовки філолога, перекладача).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Аналіз змісту ОП засвідчує, що програма спрямована на набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Аудиторне навантаження здобувачів вищої освіти складає 17-18 годин на тиждень. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ констатовано, що студентів задовольняє фактичний обсяг навантаження, а час на самостійну роботу, відповідно до РП та силабусів ОК, навчальних планів, є достатнім.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою за даною ОП не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОПП достатньою мірою структуровані, викладені чітко і зрозуміло. Вони не містять ознак дискримінації для потенційних вступників на навчання за цією освітньою програмою.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

При вступі на освітню програму враховують особливості самої освітньої програми: згідно з Правилами прийому, вступники складають фахове вступне випробування у письмовому вигляді (<https://cutt.ly/zgC4kEE>), ЄВІ з іноземної мови у формі ЗНО. Проте програма вступного випробування потребує змістового оновлення та уточнення, адже містить застарілу інформацію за 2013 рік.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На сайті університету наявне нове Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ХДУ (Наказ Херсонського державного університету від 26.06.2020 р. № 592-Д), проте прикладів академічної мобільності студентів за ОПП не зазначено у Відомостях самооцінювання і в звіті ЕГ.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються "Положенням про організацію освітнього процесу" та "Порядком ХДУ про визнання результатів неформальної та інформальної освіти" (Наказ Херсонського державного університету від 04.03.2020 р. № 247-Д), проте прикладів отримання знань за допомогою неформальної освіти не висвітлено у Відомостях про самооцінювання.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Комплексне застосування форм та методів навчання за ОПП дозволяє забезпечити досягнення ПРН, які передбачені в освітній програмі. Онлайн зустріч ЕГ з відповідною фокус-групою здобувачів вищої освіти підтвердила, що форми і методи навчання орієнтуються в основних принципах академічної свободи.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів у формі силабусів і робочих програм, проте у звіті ЕГ зазначено, що на момент акредитації не всі ОК були представлені силабусами.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Відповідно до наданих доказів у Відомостях про самооцінювання і звіті ЕГ, поєднання навчання і дослідження відбувається завдяки роботі проблемної групи «Порівняльні дослідження мов», наукових товариств, участі здобувачів у конференціях, публікаціях результатів наукових досліджень у виданнях ЗВО.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Науково-педагогічні працівники систематично оновлюють зміст освітніх компонентів ОПП, відповідно до чинних в університеті нормативно-правових документів. Під час ознайомлення з Відомостями про самооцінювання, матеріалами на сайті факультету, онлайн зустрічей ЕГ із викладачами та випускниками ОПП, було встановлено, що науково-педагогічні працівники постійно враховують тенденції розвитку спеціальності під час оновлення змісту ОК, що дає можливість підготувати конкурентоспроможних фахівців. Проте список рекомендованої літератури в окремих силабусах вимагає оновлення і розширення.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація діяльності задекларована у стратегічному плані розвитку ХДУ на 2018-2023 рр. (<https://cutt.ly/jgCNote>) та у новому «Положенні про академічну мобільність здобувачів вищої освіти». Під час онлайн розмови ЕГ з викладачами гарант ОПП висловила розуміння того, що слід систематично залучати здобувачів даної ОПП до програм академічної мобільності та розширити коло зарубіжних ЗВО-партнерів і заповнила, що група забезпечення спільно із відділом міжнародних ініціатив та проєктної діяльності активно працюють над вирішенням цієї проблеми.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Згідно з «Положенням про силабус» та «Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті» методи та критерії оцінювання описуються у робочих програмах за кожним освітнім компонентом ОП. Основними формами поточного контролю є усне опитування, контрольна робота, тестування, презентації тощо. Підсумковий контроль передбачає семестровий контроль (диференційований залік, екзамен) та атестацію здобувача вищої освіти. Під час фокус групи здобувачі розповіли, що на початку семестру викладачі в усній формі ознайомлюють їх із формами та критеріями оцінювання, а також вони можуть знайти всю необхідну інформацію на сайті ЗВО

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми атестації здобувачів вищої освіти за ОП «Філологія (романські мови та літератури (переклад включно)), перша - іспанська» відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» за другим (магістерським) рівнем, яким передбачено проведення атестації у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За підсумками аналізу нормативних документів ЗВО та на підставі інформації, отриманої під час відповідних зустрічей ЕГ з учасниками освітнього процесу констатуємо, що правила проведення контрольних заходів є чіткими, доступними для всіх учасників освітнього процесу та регулюються низкою документів.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності і регулюються низкою документів. Учасники освітнього процесу обізнані з принципами академічної доброчесності. На початку навчання учасники освітнього процесу, а саме здобувачі вищої освіти, НПП підписують Кодекс академічної доброчесності здобувача вищої освіти ХДУ/науково-педагогічного працівника ХДУ. З цього навчального року правила перевірки робіт на плагіат були посилені та є обов'язковими.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Аналіз відомостей про самооцінювання, звіту ЕГ свідчить про загальну відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів до реалізації ОПП та забезпечене досягнення визначених даною ОП цілей та програмних результатів. Проте звертаємо увагу на необхідність заохочення окремих науково-педагогічних працівників до публікацій у провідних закордонних та українських фахових виданнях, безпосередньо пов'язаних зі специфікою та змістовим наповненням нормативних ОК, викладання яких вони забезпечують.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного відбору викладачів на заміщення вакантних посад є прозорою, зорієнтованою на оцінку професіоналізму та викладацьких якостей претендентів (що було підтверджено на відповідній онлайн зустрічі ЕГ). У звіті ЕГ зазначена позитивна практика обов'язкового врахування результатів рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників під час конкурсного добору.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЗВО надав необхідні докази, які підтверджують участь роботодавців у організації та реалізації освітнього процесу (зокрема протоколи розширених засідань кафедри). Під час онлайн зустрічі ЕГ з роботодавцями та представниками роботодавців, які залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП, було підтверджено формалізоване та

неформалізоване залучення роботодавців до освітнього процесу, їхню постійну зацікавленість у працевлаштуванні випускників ОП.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

У Відомостях самооцінювання та звіті ЕГ зазначено, що кафедра співпрацює з ученими українських та зарубіжних ЗВО, проте спостерігаємо певну несистематичність занять за участі запрошених експертів, відсутність участі роботодавців і професіоналів-практиків у проведенні теоретичних і практичних занять.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

У Відомостях самооцінювання та звіті ЕГ вказано, що основні форми сприяння ЗВО професійному розвитку викладачів є аспірантура (13.00.02 – теорія та методика навчання (германські мови), 10.02.04 – германські мови, 035 Філологія) і докторантура (035 Філологія), а також стажування в українських і зарубіжних ЗВО, що регламентується чинними «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників ХДУ та про приймання на підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників з інших закладів освіти». Під час онлайн зустрічей ЕГ з адміністрацією ЗВО та з викладачами з'ясувано, що останнім часом в університеті налагоджено внутрішню систему підвищення кваліфікації «Університетська школа професійного розвитку».

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Мотивація професійного розвитку викладачів ЗВО регламентується новим «Положенням про критерії преміювання науково-педагогічних працівників Херсонського державного університету» (наказ від 03.03.2020 р. № 239-Д). Як було наголошено під час онлайн зустрічі ЕГ з адміністрацією ЗВО першим проректором, д. пед. н., проф. Омельчуком С.А., важливим чинником стимулювання розвитку викладацької майстерності є нова рейтингова система оцінювання діяльності викладачів, яка налагоджена у ЗВО.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Згідно з інформацією на сайті університету (на сторінці за посиланням) (<https://cutt.ly/cgBdowM>), Відомостей самооцінювання, а також під час огляду ЕГ матеріально-технічної бази констатуємо, що навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Освітнє середовище, створене у ХДУ, загалом задовольняє потреби та інтереси здобувачів ОП. Здобувачі мають безпосередній, безоплатний доступ до ресурсів бібліотечного фонду (про що вони повідомили експертів під час онлайн зустрічі з ЕГ), на всій території університету є хороше Wi-Fi покриття. Свої наукові потреби здобувачі задовольняють шляхом участі в міжнародних та всеукраїнських конференціях, олімпіадах та конкурсах наукових робіт.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Безпека освітнього середовища в ХДУ підтримується комплексом заходів, передусім проведенням реставраційних робіт, обладнанням аварійних виходів, забезпеченням аудиторій та інших приміщень вогнегасниками. Контроль за безпекою життєдіяльності університету здійснює Відділ охорони праці. У ЗВО існує система інструктажів щодо Правил пожежної безпеки, цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях, що регулюється «Положенням про комісію з питань спостереження за безпечною експлуатацією будівель та споруд ХДУ».

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Під час дистанційної експертизи було виявлено достатній рівень освітньої, організаційної, інформаційної та консультативної підтримки здобувачів. Організаційна та інформаційна підтримка. Є електронний розклад на сайті, функціонує система дистанційного навчання KSU online. Для реалізації цієї системи використовується освітнє середовище Moodle, на якому під час карантину викладачі активізували змістове наповнення та розробку своїх ОК. Інформаційна підтримка студентів здійснюється за допомогою дощок оголошень, Телеграм-каналу @ksu_talks, інформування через сайт факультету, університету.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Правила прийому ЗВО окреслюють умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами (параграф 8 Правил прийому). На факультеті були здобувачі з частковим порушення мови та слуху, рухового апарату, зору. З метою забезпечення прав здобувачів з особливими потребами університет активно співпрацює з представниками «Інваспорту», що під час вступних випробувань призначає осіб, професійна підготовка яких надає право здійснювати спеціальний супровід вступників з інклюзіями. Питання забезпечення освіти осіб з особливими потребами координує сектор соціальної інклюзії Соціально-психологічної служби. Наразі особи з особливими освітніми потребами на ОП відсутні.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО розроблено положення про врегулювання конфліктних ситуацій в Херсонському державному університеті (№ 477-Д від 29.05.2020 р.). Згідно з цим Положенням, у разі випадків дискримінації, утиску, булінгу чи сексуальних домагань в університеті, здобувач або співробітник має можливість надати звернення анонімно до «скриньки довіри» або на ім'я ректора університету, в тому числі шляхом застосування засобів електронної комунікації. У ЗВО також діє Порядок реагування на випадки булінгу, сексуальних домагань та дискримінації у ХДУ (Наказ ХДУ № 480-/1 від 29.05.2020 р.). На онлайн зустрічах ЕГ відповідальні особи підтвердили, що конфліктних ситуацій на даній ОПП зафіксовано не було.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП регулюються у ЗВО Положенням про освітню програму (наказ від 03.03.2020 р. № 242-Д) і Внутрішньою системою забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) ХДУ (№ 831-Д, наказ ХДУ від 06.12.2017 р.) і є чіткими та зрозумілими та дотримуються в межах ОПП. Підтримуємо думку ЕГ в потребі ширшого залучення випускників даної ОПП як зовнішніх стейкхолдерів до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОПП розробляється і переглядається згідно з “Положенням про освітню програму” (наказ від 03.03.2020 р. № 242-Д). Перегляд ОПП відбувається не рідше ніж 1 раз на 2 роки на засіданні кафедри за участю роботодавців, здобувачів вищої освіти та НПП. У звіті ЕГ зазначено, що аналіз опитувань здобувачів, наданих експертній групі (за результатами прочитання окремої дисципліни), а також висвітлений на сайті ХДУ <https://cutt.ly/GgC23cH>, <https://cutt.ly/HgC26lm> засвідчив, що вони загалом задоволені дисциплінами освітньої програми, рівнем викладання та оцінювання, проте розширених опитувань, які стосувалися б безпосередньо змісту ОП не проводилось. Цю інформацію студенти підтвердили під час зустрічі з ЕГ.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

У звіті ЕГ зазначено, що за результатами зустрічі з роботодавцями, аналізу їх відгуків та додаткових доказів ЕГ пересвідчилась, що їх залучають до процесу забезпечення якості ОП як партнерів.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

У звіті ЕГ зазначено, що під час зустрічі з сервісними структурними підрозділами, керівник гуманітарного відділу Жмак Л.А. зазначила, що вони проводять «Дні кар'єри», «Ярмарки вакансій», зустрічі з потенційними роботодавцями, де пропонують вакансії. Проте і на сторінці Гуманітарного відділу і в Положенні про гуманітарний відділ ХДУ та про його складову – Сектор сприяння працевлаштуванню не вказано, що в їхні функції входить відслідковування кар'єрного шляху – лише сприяння працевлаштуванню. Немає інформації щодо анкетування випускників, а також на сайтах факультету та університету відсутня інформація про співпрацю з випускниками ОПП. На сторінці Сектора сприяння працевлаштуванню є зведена таблиця працевлаштування випускників 2018-2019 рр., проте вона є узагальненою і не містить інформації за галуззю знань чи спеціальністю.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми у Херсонському державному університеті здійснюється відділом забезпечення якості освіти і Внутрішньою системою забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) ХДУ (наказ від 06.12.2017 р. № 83-Д), також Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів освіти (наказ від 07.09.20 р. № 803-Д), Порядком опитування учасників освітнього процесу та стейкхолдерів щодо якості освіти та освітнього процесу в Херсонському державному університеті (від 03.07.20 р. № 619-Д) та ін., що розміщені на сайті відділу забезпечення якості освіти. ЕГ було встановлено, що внутрішній моніторинг реалізації ОП із залученням різних груп стейкхолдерів є систематичним, але потребує вдосконалення процедура опитування стейкхолдерів – зокрема, до неї варто включити випускників і роботодавців.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація є первинною.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. У Відомостях самооцінювання вказано, що учасники освітнього процесу долучаються до перегляду ОПП на всіх етапах, на це вказують і Протоколи засідань кафедри, наданих експертам. Здобувачі і НПП свідомі стосовно перевірки робіт на плагіат, знають, яка система використовується для цього. Наукові керівники повідомляють здобувачам на початку навчання про важливість дотримання академічної доброчесності, акцентуючи увагу на репутації здобувача.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими та доступними на сайті ХДУ, проте навігація по сайту ускладнюється незручним для користувача інтерфейсом.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Процедура оприлюднення освітньої програми та внесення змін до проєкту програми налагоджена та відбувається у заявлені строки на веб сторінці кафедри (<https://cutt.ly/LgBoWPD>). Свої пропозиції учасники освітнього процесу можуть надсилати на електронну пошту deutscheksu@ukr.net (<https://cutt.ly/2gBgFt8>). На час проведення акредитаційної експертизи проєкт ОП 2020 року пройшов попереднє обговорення та був затверджений у встановленому порядку. Проте у звіті ЕГ зазначено, що форма зворотного зв'язку не стала обов'язковим елементом цієї процедури обговорення.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) своєчасно оприлюднюється на веб-сайті Херсонського державного університету в обсязі, достатньому для інформування

відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1.Рекомендуємо для урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін при формуванні цілей ОПП і програмних результатів навчання знайти можливість систематично обговорювати ОПП, документувати і оприлюднювати врахування рекомендацій усіх фокус-груп. 2.Рекомендуємо запровадити практику анкетування здобувачів за ОПП з метою вдосконалення освітньої програми при її проектуванні/перегляді для покращення якості моніторингу ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1.Рекомендуємо розглянути можливість внесення змін у перелік вибіркових дисциплін таким чином, щоб назва і зміст освітніх компонентів у межах пари дисциплін на вибір не були тотожними. 2.Рекомендуємо здійснити опитування серед зацікавлених сторін про можливість і потребу включення перекладацької практики в ОПП для повної реалізації ФК 12.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Рекомендуємо вчасно оновлювати інформацію про вступні випробування, їх зміст та вимоги. 2. Рекомендуємо популяризувати серед здобувачів вищої освіти за ОПП академічну мобільність та здобуття знань через неформальну освіту.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Рекомендуємо уніфікувати та структурувати спосіб розміщення робочих програм і силабусів нормативних і вибіркових ОК за ОПП на сайті факультету чи кафедри. 2. Рекомендуємо активізувати навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти у межах ОПП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Рекомендуємо підтримувати практику пропагування принципів академічної доброчесності серед викладачів та здобувачів за ОПП, організувати круглі столи, семінари, обговорення. 2. Рекомендуємо систематично опитувати здобувачів про об'єктивність екзаменаторів під час контрольних заходів.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Рекомендуємо віднайти можливість систематичного залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. 2. Рекомендуємо сприяти міжнародній академічній мобільності викладачів за ОПП як одній з форм професійного розвитку. 3. Рекомендуємо звернути увагу на необхідність заохочення окремих науково-педагогічних працівників до публікацій у провідних закордонних та українських фахових виданнях, безпосередньо пов'язаних зі специфікою та змістовим наповненням нормативних ОК, викладання яких вони забезпечують.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендуємо розглянути можливість систематичного опитування здобувачів щодо виявлення рівня їхньої задоволеності освітнім середовищем, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою з боку ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Рекомендуємо налагодити співпрацю з випускниками за ОПП для відстеження їх кар'єрного шляху та активного залучення до перегляду ОПП. 2. Рекомендуємо систематично залучати до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості здобувачів вищої освіти безпосередньо та органи студентського самоврядування.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Рекомендуємо розробити форми зворотного зв'язку із зацікавленими сторонами про обговоренні ОПП для інформування про вжиті заходи по вдосконаленні освітньої програми. 2. Рекомендуємо вчасно представляти й оновлювати РП і силабуси нормативних і вибіркових ОК для кожного року навчання на офіційному сайті ЗВО (відповідній сторінці кафедри).

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛИМАН ІГОР ІГОРЕВИЧ